

**DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA
GRADA SREBRENIKA ZA PERIOD
2025.-2027. GODINA**

Srebrenik, juni 2024. godine

SADRŽAJ

UVOD	3
1. SREDNJOROČNE MAKROEKONOMSKE PRETPOSTAVKE I PROGNOZE	4
1.1. Ekonomski rast	4
1.2. Industrijska proizvodnja	9
1.3. Tržište rada	10
1.4. Rizici ostvarenja makroekonomskih projekcija	11
2. SREDNJOROČNA FISKALNA POLITIKA	12
3. SREDNJOROČNA POREZNA POLITIKA I PROGNOZA DIREKTNIH I INDIREKTNIH POREZA.....	13
3.1. Prihodi od indirektnih poreza sa Jedinственog računa.....	15
3.2. Prihodi od poreza na dohodak	16
3.3. Prihodi Direkcije regionalnih cesta Tuzlanskog kantona.....	16
4. PRIHODI I PRIMICI BUDŽETA GRADA SREBRENIK.....	17
4.1. Rizici po projekcije prihoda	20
5. STRUKTURA POTROŠNJE U JAVNOM SEKTORU	21
5.1. Rashodi i izdaci budžeta Grada Srebrenik	21
6. OTPLATA KREDITA	22
7. BUDŽETSKI PRIORITETI ZA PERIOD 2024.-2026. GODINA.....	23

Na osnovu članova 15., 16., 17. i 18. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Sl. novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), Gradonačelnik Grada Srebrenik, donosi:

DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA GRADA SREBRENİK ZA PERIOD 2025.-2027. GODINA

UVOD

U skladu sa Zakonom o budžetima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22) izrađen je Dokument okvirnog budžeta Grada Srebrenik (DOB) koji je dio pristupa Srednjoročnog okvira rashoda za 2025.-2027. godinu. Cilj DOB-a je da pomogne da se razvije kvalitetniji strateški osnov za srednjoročno planiranje budžeta i godišnji budžet, uključujući bolje povezivanje raspodjele resursa sa prioritetima politika navedenim u razvojnim strategijama, odnosno u Gradu Srebrenik.

Zakonom o budžetima u FBiH propisano je da se Dokumentom okvirnog budžeta vrši trogodišnje planiranje okvirnog budžeta. Dokument okvirnog budžeta sadrži makroekonomske projekcije te okvirne projekcije budžetskih prihoda i primitaka te rashoda i izdataka, te utvrđene gornje granice po budžetskim korisnicima, za planiranje budžeta za naredne tri godine, na kojem se zasniva priprema i izrada godišnjih budžeta. Također, Zakonom o budžetima u FBiH propisan je budžetski kalendar kojim su utvrđeni krajnji rokovi za svaku fazu budžetskog planiranja i kojim je predviđeno da DOB, kao jedinstven dokument, Vlada odnosno Gradonačelnik razmatra i usvaja do 30. juna tekuće godine.

Dokument okvirnog budžeta za period 2025.-2027. godina urađen je na osnovu sljedećih dokumenata dostavljenih od strane Ministarstva finansija Tuzlanskog kantona:

- Smjernica ekonomske i fiskalne politike Tuzlanskog kantona za period 2025.-2027. godina, broj: 02/1-11-14259/24 od 27.05.2024. godine,
- Revidiranih projekcija prihoda od indirektnih i direktnih poreza gradova/općina Tuzlanskog kantona za 2024. godinu i projekcije za period 2025.-2027. godina i Makroekonomskih pokazatelja za period 2022-2027. godina, broj: 07/1-11-13517/24 od 20.05.2024. godine,
- Revidirane projekcije prihoda od indirektnih poreza, dostavljene od strane JU “Direkcija regionalnih cesta TK”, broj: 05-11-40-RPP/23 od 21.05.2024. godine.

Služba za finansije i inspekcijski nadzor Grada Srebrenik, dostavlja i predlaže Gradonačelniku da razmotri i usvoji Dokument okvirnog budžeta Grada Srebrenik za period 2025.-2027. godina, kao osnov za pripremu, planiranje i izradu budžeta i finansijskih planova u Gradu Srebrenik za fiskalnu 2025. godinu

1. SREDNJOROČNE MAKROEKONOMSKE PRETPOSTAVKE I PROGNOZE

Jedan od osnovnih preduslova održivog ekonomskog rasta te povećanja zaposlenosti jeste makroekonomska stabilnost. Makroekonomska stabilnost ostvarit će se efikasnim upravljanjem javnim finansijama kroz daljnje unapređenje procesa upravljanja državnim budžetom, fiskalnu konsolidaciju i efikasno upravljanje javnim dugom, jačanje sistema unutrašnjih finansijskih kontrola i interne revizije, te razvojem makroekonomske statistike.

U ovom poglavlju riječ je o najnovijim makroekonomskim kretanjima u BiH, s fokusom na 2023. godinu, kao i o projiciranom makroekonomskom okviru za naredni srednjoročni period. Korišteni historijski podaci, koji su ujedno bili i osnova za izradu makroekonomskih procjena i projekcija prikupljeni su od svih relevantnih statističkih institucija u zemlji, kao i ostalih relevantnih domaćih i međunarodnih institucija.

1.1. Ekonomski rast

Snažni inflatorni pritisci koji su obilježili 2022. godinu, kao i loša ekonomska pozicija naših najznačajnijih vanjskotrgovinskih partnera utjecali su na značajan pad inozemne potražnje, što je rezultiralo slabim trgovinskim prilikama i smanjenjem izvoza. U skladu sa kretanjem realne ekonomske aktivnosti u okruženju u Federaciji BiH u 2023. godini zabilježen je skroman rast realnog BDP-a od 1,8%. Ovakva kontrakcija ekonomske aktivnosti u FBiH posljedica je oštrog pada industrijske proizvodnje koji je iznosio 4,1% za period I-XII u odnosu na isti period prethodne godine, te negativnih stopa rasta izvoza i uvoza, kao i još uvijek prisutne inflacije. Analiza glavnih komponenti BDP-a u FBiH (prema proizvodnom pristupu) ukazuje da je rast realne ekonomske aktivnosti u FBiH posljedica rasta uslužnih djelatnosti, dok su proizvodne djelatnosti zabilježile pad ili niske stope rasta. Dalje kretanje BDP-a FBiH najviše će ovisiti od kretanja industrije i vanjske trgovine, a čije kretanje je opet uvjetovano domaćom i ino potražnjom, ekonomskom aktivnošću naših trgovinskih partnera, inflacijom i geopolitičkom situacijom.

Prosječna godišnja inflacija u Federaciji BiH u 2023. godini iznosila je 5,1%. Rast opšteg nivoa cijena u Federaciji BiH usporen je dijelom kao posljedica znatnog pada cijena prevoza od 5,1% na godišnjem nivou, a na što su utjecale cijene sirove nafte na svjetskom tržištu. Prema projekcijama ECB, inflacija bi u narednom srednjoročnom periodu u eurozoni i Europskoj uniji trebala značajno usporiti i to najviše zbog energetske komponente. Niže cijene energenata utjecale bi na smanjenje proizvodnih troškova, te bi u konačnici dovele i do stabilizacije potrošačkih cijena. U skladu sa europskim trendovima kretanja potrošačkih cijena, kao i trendovima u zemljama regiona, u BiH i FBiH za period 2025.-2027. godine očekivano je daljnje usporavanje inflacije potrošačkih cijena.

Uspostavljanje ponovne ravnoteže na tržištu roba i usluga nakon pandemije, u uvjetima kompleksne geopolitičke situacije u Europi, odrazilo se na slabu dinamiku vanjskotrgovinske razmjene. Naime, usporavanje ekonomske aktivnosti glavnih vanjskotrgovinskih partnera BiH i Federacije BiH utjecalo je na slabljenje izvozne potražnje za bosanskohercegovačkim proizvodima na međunarodnom tržištu. U Federaciji BiH izvoz je pao za 7,8% u period I-XII 2023. godine u odnosu na isti period prethodne godine, a uvoz za 3,2%. Daljnje kretanje privredne aktivnosti u zemlji kao i okruženju, te usaglašavanje zakonske regulative u oblasti zelene energije u BiH sa važećim propisima zemalja Europske unije, predstavljat će glavnu

odrednicu kretanja vanjskotrgovinske razmjene u Bosni i Hercegovini i Federaciji BiH u narednom srednjoročnom periodu.

Imajući u vidu navedeno u Federaciji BiH u tekućoj 2024. godini očekuje se skroman rast realne ekonomske aktivnosti od 2,2%, a za period 2025.-2027. godine prosječna stopa realnog rasta procjenjuje se na 3%.

Projekcija rasta BDP-a

Zvanični podaci	Projekcije				
	2022	2023	2024	2025	2026
13,7	7,8	4,7	5,1	5,2	5,2
3,8	1,8	2,2	2,8	3,0	3,1

Izvor: DEP, mart 2024. godina

Direkcija za ekonomsko planiranje (DEP), pri Vijeću Ministara Bosne i Hercegovine izradila je makroekonomske pokazatelje na nivou Bosne i Hercegovine, koji se daju u sljedećem tabelarnom pregledu:

Makroekonomski pokazatelji za period 2022-2027

Indikator	Zvanični podaci	Projekcije				
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Nominalni BDP u mil.KM	45.518	49.061	51.363	53.968	56.783	59.719
Nominalni rastu %	13,7	7,8	4,7	5,1	5,2	5,2
BDP deflator (prethodnagodina =100)	109,5	105,9	102,4	102,2	102,2	102
Realni BDP u mil. KM (prethodna godina=100)	41.560	46.323	50.149	52.822	55.576	58.549
Realni rast u %	3,8	1,8	2,2	2,8	3	3,1
Inflacija mjerena indeksom Potrošačkih cijena u %	14	6,1	2,2	2	1,9	1,8
Potrošnja u mil. KM	39.284	42.201	43.865	45.380	47.096	48.877
Realni rastu %	1,8	1,5	1,6	1,5	1,8	1,7
Vladina potrošnja u mil. KM	8.513	8.939	9.296	9.575	9.853	10.149
Realni rast u %	1,3	1,2	1,5	1	1,1	1,1
Privatna npotrošnja u mil. KM	30.771	33.262	34.568	35.805	37.243	28.728
Realni rast u %	1,9	1,6	1,7	1,6	2	1,9
Investicije (bruto) u stalna sredstva u mil. KM	10.081	10.682	11.118	11.754	12.481	13.246
Realni rast u %	0,3	1,7	2,3	3,8	4,7	4,6
Vladine investicije u mil. KM	1.356	1.451	1.610	1.723	1.878	2.028
Realni rast u %	-5	1,9	7,8	3,9	6,8	5,8

Privatne investicije u mil. KM	8.725	9.231	9.508	10.031	10.603	11.218
Realni rast u %	1,2	1,6	1,5	3,8	4,3	4,4
Uvoz u mil. KM	28.230	27.869	29.332	31.108	33.704	36.231
Nominalni rast u %	33,8	-1,3	5,2	6,1	8,3	7,5
Realni rast u %	6,2	-2,4	3,9	4,6	6,7	5,3
Izvoz u mil. KM	21.954	21.610	23.142	25.269	28.156	30.986
Nominalni rast u %	31,7	-1,6	7,1	9,2	11,4	10
Realni rast u %	12	-3	5,2	7,1	8,9	7,5
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	23,1	23,3	23,5	24,4	24,9	25,1
Bilans tekućeg računa u mil. KM	-1.978	-1.704	-1.612	-1.250	-1.116	-1.109
Rast u %	184,7	-13,9	-5,4	-22,4	-10,7	-0,6
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-4,3	-3,5	-3,1	-2,3	-2	-1,9

IZVOR: DEP – mart 2024.godine

U posljednjem DEP-ovom dokumentu makroekonomskih projekcija se napominje da važnu odrednicu za ekonomska kretanja u BiH u narednom periodu, pored internih dinamika, predstavljaju i ekonomska kretanja u vanjskom okruženju, naročito u zemljama EU-27. DEP-ove projekcije makroekonomskih pokazatelja zasnivaju se na Zimskim projekcijama Evropske komisije iz februara 2024. godine kao i Međunarodnog Monetarnog Fonda i Svjetske Banke, iz aprila 2024. godine.

Obzirom da eksterne dinamike predstavljaju veoma važnu strukturnu odrednicu svih ekonomskih kretanja u Bosni i Hercegovini, što se naročito odnosilo na 2022. i 2023. godinu, negativne ekonomske posljedice su već vidljive i ogledaju se kroz porast svjetskih cijena energenata i hrane, nestabilnost na finansijskim tržištima što bi u konačnici moglo ugroziti oporavak svjetske ekonomije. Osim eksternih dinamika, jako bitan faktor za ekonomski rast u zemlji tokom programskog perioda 2024.-2027. godina, predstavljat će i institucionalni kapacitet zemlje u provedbi strukturalnih reformi kako bi se ojačao doprinos internih dinamika u kreiranju istog. Prema prvim procjenama Agencije za statistiku BiH, BiH je u 2023. godini ostvarila realni BDP prema rashodnom pristupu u visini od 38,3 mlrd. KM, a što predstavlja godišnji rast od 1,6%. Analiza rashodnih kategorija BDP-a BiH za 2023. godinu ukazuje da je uporište ekonomskog rasta BiH predstavljala državna potrošnja od 1,7% i bruto investicije od 1,2%. Prema projekcijama DEP-a, u BiH se očekuje realni ekonomski rast od 2,2% u 2024., 2,8% u 2025., 3,0% u 2026. te 3,1% u 2027. godini (Tabela 2).

Indeks ukupnog obima industrijske proizvodnje u FBiH za period I-XII 2023.godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježi pad od 4,1%. U 2023. godini ukupan izvoz u FBiH iznosio je 11,2 mlrd. KM, a ukupan uvoz 19,2 mlrd. KM. U odnosu na prethodnu godinu, ukupan obim vanjskotrgovinske razmjene pao je za 4,9%. Na godišnjem nivou izvoz je pao za 7,8%, a uvoz za 3,2%. Vanjskotrgovinski deficit iznosio je 8,6 mlrd. KM i viši je za 3,4% u

odnosu na prethodnu godinu. Pokrivenost uvoza izvozom iznosila 56,6% i manja je za 2,8% u odnosu na prethodnu godinu.

U tekućoj godini za period I-II 2024./I-II 2023. izvoz bilježi pad od 12,4%, a uvoz bilježi oporavak sa rastom od 5,9%. Najznačajniji vanjskotrgovinski partneri u Federaciji BiH u 2023. godini su Njemačka, Hrvatska i Italija.

Ako se pažljivije posmatra struktura projiciranog ekonomskog rasta u periodu 2025.-2027. godina može se očekivati ekonomski rast od oko 3,0%. Pretpostavlja se da bi ključni oslonac ekonomskog rasta tokom ovog perioda trebala predstavljati domaća potražnja kroz povećanje privatne potrošnje i u manjoj mjeri investicije. Naime, povećanje ukupne ekonomske aktivnosti u zemlji uz očekivano povećanje industrijske proizvodnje i građevinskih radova praćeno povećanjem broja zaposlenih i prihoda od izvoza (roba i usluga), kao i pad inflacije u srednjoročnom periodu, trebalo bi rezultirati povećanjem raspoloživog dohotka građana a samim tim i povećanjem privatne potrošnje koja će kao i prethodnih godina predstavljati ključni oslonac ekonomskog rasta. Tako se u periodu 2025.-2027. godine očekuje prosječna stopa rasta privatne potrošnje od 1,8% (2025: 1,6%, 2026: 2,0%, 2027: 1,9%).

S druge strane, imajući u vidu visok nivo javne potrošnje u okviru BDP-a u BiH i napore koji se ulažu kroz proces fiskalne konsolidacije u BiH tokom ovog perioda očekuje se postepena stabilizacija javnih finansija kroz smanjenje javnih rashoda i istovremeno povećanje javnih prihoda kako bi se ograničio rast javne potrošnje. U ovom vremenskom periodu očekuje se da bi mjerama fiskalne politike dio sredstava iz tekuće potrošnje trebao biti kanaliziran u svrhu jačanja investicione potrošnje u BiH.

Samim tim, uz poboljšanje poslovnog ambijenta, investicije bi za razliku od prethodnih godina mogle imati značajniji rast, a time i veći doprinos u očekivanom rastu BDP-a. U periodu 2025.-2027. godine u Bosni i Hercegovini se očekuje povećanje bruto investicija u stalna sredstva po prosječnoj godišnjoj stopi rasta od oko 4,3% (2025: 3,8%, 2026: 4,7%, 2027: 4,6%). U ovom vremenskom okviru pored povećanja privatnih investicija koje čine većinski dio ukupnih investicija, kao što je to i ranije navedeno, očekuje se i značajniji doprinos javnih investicija. Smatra se da bi napredak u procesu evropskih integracija u kombinaciji sa unapređenjem poslovnog okruženja kroz reformske procese moglo povećati interes kako domaćih tako i stranih investitora za investiciona ulaganja u Bosnu i Hercegovinu. S druge strane, obzirom na strukturu i poziciju ekonomije Bosne i Hercegovine, smatra se da će javne investicije predstavljati nešto važniju polugu za podsticanje ekonomskog rasta u srednjem roku.

Projekti u okviru izgradnje putne infrastrukture i energetske projekti, kao i raspoloživost sredstava kod međunarodnih finansijskih institucija bi uz adekvatnu i pravovremenu implementaciju istih mogli rezultirati godišnjim povećanjem javnih investicija, za period 2025. do 2027. godina. Stabilno eksterno okruženje uz unapređenje industrijske baze i podizanje konkurentnosti u zemlji predstavljaju preduslov poboljšanja vanjskotrgovinske razmjene sa svijetom. Samo pod uslovom materijalizacije navedenih eksternih pretpostavki u periodu 2025.-2027. godine može se očekivati porast vanjskotrgovinske razmjene sa svijetom.

Kada govorimo samo o Federaciji BiH, projekcije indikatora za naredni srednjoročni period su sačinjene na osnovu projekcija Direkcije za ekonomsko planiranje pri Vijeću ministara

BiH iz marta 2024. godine i projekcija relevantnih međunarodnih institucija (MMF-a i Svjetske banke iz aprila, Europske komisije iz februara 2024. god.)

U nastavku teksta je tabelarni prikaz nominalnog i realnog BDP-a FBiH i stopa rasta istih za razdoblje 2022. – 2027. godine.

BDP FBiH; procjena za 2023. godinu i projekcija za razdoblje 2024. – 2027. g.

INDIKATOR	PROCJENA		PROJEKCIJE		
	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
<i>Nominalni BDP u mil. KM</i>	31.809	33.356	35.079	36.908	38.817
<i>Nominalni rast u %</i>	7,9%	4,9%	5,1%	5,2%	5,2%
<i>Realni BDP u mil.KM</i>	30.003	32.497	34.334	36.124	38.057
<i>Realni rasu u %</i>	1,8%	2,2%	2,9%	3,0%	3,1%

Izvor: Federalno ministarstvo finansija

Prosječna godišnja inflacija u Federaciji BiH iznosila je 5,1%. Rast općeg nivoa cijena u FBiH usporen je dijelom kao posljedica znatnog pada cijena prijevoza od 5,1% na godišnjem nivou, a na što su utjecale cijene sirove nafte na svjetskom tržištu. Izuzev kratkoročnih šokova izazvanih novonastalim sukobima na Bliskom istoku, cijene nafte tipa Brent ostale su uglavnom stabilne.

Prema projekcijama ECB, inflacija bi u narednom srednjoročnom periodu u eurozoni i Europskoj uniji trebala značajno usporiti i to najviše zbog energetske komponente. Niže cijene energenata utjecale bi na smanjenje proizvodnih troškova, te bi u konačnici dovele do stabilizacije potrošačkih cijena. U skladu sa europskim trendovima kretanja potrošačkih cijena, kao i trendovim u susjedstvu, u BiH i FBiH za period 2025.-2027. godine očekivano je dalje usporavanje inflacije potrošačkih cijena.

Uspostavljanje ponovne ravnoteže na tržištu roba i usluga nakon pandemije, u uvjetima kompleksne geopolitičke situacije u Evropi, odrazilo se na slabu dinamiku vanjskotrgovinske razmjene. Naime, usporavanje ekonomske aktivnosti glavnih vanjskotrgovinskih partnera BiH i FBiH utjecalo je na slabljenje izvozne potražnje za bosanskohercegovačkim proizvodima na međunarodnom tržištu. Pored toga, sporiji ekonomski rast u zemlji, te samim tim i niži nivo domaće potražnje uticao je na pad uvoza u odnosu na prethodnu godinu. U Federaciji BiH izvoz je pao za 7,8% u periodu I-XII 2023. godine u odnosu na isti period prethodne godine, a uvoz za 3,2%. Daljnje kretanje privredne aktivnosti u zemlji kao i okruženju, te usaglašavanje zakonske regulative u oblasti zelene energije u BiH sa važećim propisima zemalja Europske unije, predstavljat će glavnu odrednicu vanjskotrgovinske razmjene u BiH i FBiH u narednom srednjoročnom razdoblju. Uz povećanje izvozne potražnje, te proširenje proizvodne baze i podizanja konkurentnosti bosanskohercegovačkih proizvoda moguće je očekivati povećanje izvoza u srednjoročnom periodu. Sa druge strane, povećanje ekonomske aktivnosti u zemlji te time i domaće potražnje, trebalo bi utjecati na rast uvoza u BiH i FBiH.

Imajući u vidu navedeno u Federaciji BiH u tekućoj 2024. godini očekuje se skroman rast realne ekonomske aktivnosti od 2,2%, a za period 2025.-2027. godine prosječna stopa realnog rasta procjenjuje se na 3%.

1.2. Industrijska proizvodnja

Prema podacima Agencije za statistiku BiH (BHAS) u 2021. godini usljed poboljšanja epidemioloških i ekonomskih prilika u eksternom okruženju Bosna i Hercegovina je ostvarila rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 10,7% u odnosu na prethodnu godinu. Vrijedi istaći da je ovaj rast fizičkog obima industrijske proizvodnje dobrim dijelom i posljedica baznog efekta iz prethodne godine obzirom da je tokom pandemijske (2020.) godine u Bosni i Hercegovini registriran pad industrijske proizvodnje od 6,2%. S druge strane, trenutno raspoloživi preliminarni podaci BHAS-a za period januar-avgust 2022. godine ukazuju na nastavak trenda rasta fizičkog obima industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini obzirom da je u odnosu na isti period prethodne godine ostvaren rast od 3,5%.

Trenutno raspoloživi statistički podaci (međunarodni i domaći) za 2022. godinu ukazuju na to da je trend rasta privredne aktivnosti nastavljen, ali nešto nižim intenzitetom u odnosu na prethodnu godinu.

U periodu 2025.-2027. godina, kako u BiH tako i svijetu očekuje se postepena stabilizacija ekonomskih prilika što će se odraziti i na kretanje obima proizvodnje, zaposlenosti i izvoza. Tokom posmatranog perioda kretanja u okviru industrijske proizvodnje će pored ekonomskih kretanja u vanjskom okruženju dosta zavisiti i od internih dinamika u BiH. Naime, tokom ovog perioda se očekuje poboljšanje implementacije reformskih mjera na unapređenju poslovnog ambijenta koje provode nadležne institucije u BiH. Poboljšanje poslovnog ambijenta je preduslov za povećanje investicionih ulaganja (domaćih i inostranih), veću iskorištenost postojećih i pokretanje novih kapaciteta, povećanje broja zaposlenih i jačanje konkurentske pozicije bh. proizvođača kako na domaćem tako i na inostranim tržištima. Samo pod uslovom materijalizacije kako eksternih tako i internih pretpostavki, projekcija DEP-a da bi Bosna i Hercegovina mogla ostvarivati prosječne godišnje stope rasta fizičkog obima industrijske proizvodnje od 2,2% do 4,8%.

Prema trenutno raspoloživim projekcijama u zemljama EU se u 2024. godini očekuje nešto niža stopa ekonomskog rasta od 0,8%, što je posljedica sukoba u Ukrajini, energetske krize, rastuće inflacije i u konačnici slabljenja ekonomskog rasta. U skladu sa ovim kretanjima i pretpostavkama DEP-a iz osnovnog scenarija za 2024. godinu je da se u BiH može očekivati trend rasta u vanjskotrgovinskoj razmjeni ali sa nešto nižim stopama rasta u odnosu na prethodnu godinu.

Prema projekcijama DEP-a očekuje se da stope rasta uvoza budu nešto niže u odnosu na izvozne i trebale bi se kretati od 5,7% u 2024. godini, 5,7% u 2025. godini i 5,9% u 2026. godini. Više stope rasta izvoza od uvoznih u srednjem roku bi trebale rezultirati povećanjem zastupljenosti izvoza u BDP- na oko 57%, dok bi ukupni izvoz (robe+ usluge) iznosio oko 66% zaključno sa 2026. godinom.

Industrija Tuzlanskog kantona je većinski izvozno orjentisana i većinu poslovnih aktivnosti obavlja za potrebe Evropskog tržišta (Njemačka, Austrija, Italija) pa se svi poremećaji i turbulencije sa globalnog tržišta vrlo brzo osjete u domaćoj privredi. Obim industrijske proizvodnje u 2023. godini je u odnosu na 2022. godinu manji za 3,2%. Rast industrijske proizvodnje je ostvaren u kategorijama intermedijarnih proizvoda 4,1% i trajnih proizvoda za široku potrošnju 40,9%, dok je došlo do pada proizvodnje energije 13,5%, netrajnih proizvoda za široku potrošnju 6,1% i kapitalnih proizvoda 0,7%.

Ukupni izvoz iz Tuzlanskog kantona u 2023. godini iznosio je 2.588,9 miliona KM što je za 5,3% manje u odnosu na nominalnu vrijednost izvoza u 2022. godini. U istom periodu ostvaren je uvoz u vrijednosti od 2.863,3 miliona KM, što je pad nominalne vrijednosti uvoza od 6,1% u odnosu na isti period prošle godine. Ostvaren je vanjskotrgovinski deficit od 274,4 miliona KM, a pokrivenost uvoza izvozom je 90,4%. Najveći izvoz je u hemijskoj i metaloprerađivačkoj industriji, a najvažniji vanjskotrgovinski partneri su Austrija i Njemačka.

Uvoz-Izvoz u Tuzlanskom kantonu 2023/2022 godina (u mil. KM)

I-XII2022	Izvoz(000)KM	Uvoz(000)KM
Hrana i piće	66.976	238.415
Industrijski materijali	1.143.082	1.150.171
Goriva i maziva	293.647	435.740
Kapitalni proizvodi	458.634	505.429
Transportna sredstva i dijelovi	173.303	182.536
Proizvodi za široku potrošnju	453.232	350.908

Izvor: Privredna komora Tuzlanskog kantona, 2024. godina

1.3. Tržište rada

Na tržištu rada Federacije BiH prosječan broj zaposlenih osoba u 2023. godini iznosio je 541.261 i to najviše u području prerađivačke industrije 19,6%, ili izraženo u apsolutnim iznosima 106.230 osoba. Značajan udio u strukturi zaposlenosti zauzima trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala 18,2%. Broj nezaposlenih osoba na dan 31.12.2023. godine iznosio je 271.904, a od toga 64.488 osobe (što predstavlja 23,7%) registrovane su na području Kantona Tuzla.

U februaru 2024. godine broj zaposlenih osoba iznosio je 542.688, a što predstavlja povećanje od 1% u odnosu na isti period prethodne godine. Najveći porast zaposlenosti zabilježen je u području hotelijerstva i ugostiteljstva od 4,7%, a najznačajniji pad zabilježen je u području djelatnosti: vađenje rude i kamena od 7,1%, te prerađivačke industrije od 2,1%.

Prosječna neto plata u Federaciji BiH u 2023. godini iznosila je 1.261 KM i nominalno je viša za 13,2% u odnosu na prethodnu godinu, a realno za 7,6%. U februaru 2024. godine prosječna neto plata iznosila je 1.315 KM, što predstavlja nominalno povećanje za 10,2%, a realno 9% u odnosu na isti period prethodne godine. U istom periodu najznačajniji rast realni neto plata zabilježen je u području djelatnosti: poljoprivreda, šumarstvo i ribolov 14,7%, te djelatnosti vađenja rude i kamena od 12,8%.

U 2022. godini primjetan je veliki jaz između stopa nominalnog i realnog rasta neto plata zbog neusklađenosti realnih stopa rasta neto plata sa inflatornim kretanjima. U 2023. godini kao posljedica usporavanja inflacije dolazi do znatnog smanjivanja jaza između nominalnog i realnog rasta neto plata.

Na evidenciji JU “Služba za zapošljavanje TK”, na kraju decembra 2023. godine evidentirano je 64.460 nezaposlenih osoba, od čega je 65% stručnih i 35% nestručnih. U ukupnom broju nezaposlenih je 41.403 žene. Broj zaposlenih lica prema podacima Porezne uprave FBiH po mjestu prebivališta zaposlenika, iznosio je 103.809. U odnosu na isti dan 2022. godine, broj zaposlenih je smanjen za 388, odnosno 0,37%.

U Tuzlanskom kantonu je s krajem 2021. godine evidentirano 103.508 zaposlenih i 70.301 nezaposlenih osoba. U odnosu na kraj 2020. godine, došlo je do rasta broja zaposlenih od 2,1% i pada broja nezaposlenih na evidencijama službe za zapošljavanje od 8,56%. Najviše zaposlenih je u prerađivačkoj industriji i trgovini. Prosječna neto plaća je 955 KM i za 10,7% je veća u odnosu na prosječnu plaću iz 2020. godine.

Prosječna neto plata u Tuzlanskom kantonu je u decembru 2023. godine iznosila 1.180 KM, što je ispod prosjeka Federacije BiH. U odnosu na kantonalni prosjek iz 2022. godine, neto plaća je veća za 15,5%. Najviše prosječne neto plate su u sektoru proizvodnje i snabdijevanja el.energijom (2.030 KM), dok su najniže prosječne neto plate u ugostiteljstvu i hotelijerstvu (829 KM).

Neto plaća za Tuzlanski kanton 2023/2022 godina

Djelatnost		Tuzlanskikanton	
		Netoplaća (XII 23)	XII 23/2022 %
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	1.020	13,1
B	Vađenje ruda i kamena	1.431	15,5
C	Prerađivačka industrija	972	15,3
D	Proizvodnja i snabdijevanje el.en., plinom	2.030	12,3
E	Snabdijevanje vodom i uklanjanje otpadnih voda	1.178	18,4
F	Građevinarstvo	911	19,7
G	Trgovina na veliko i malo	930	18,6
H	Prevoz, skladištenje i komunikacije	906	16,5
I	Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	829	21,4
J	Informacije i komunikacije	1.982	18,6
K	Finansijske djelatnosti	1.728	21,3
L	Poslovanje nekretninama	983	7,0
M	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	1.168	3,1
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1.018	16,2
O	Javna uprava i odbrana	1.649	13,1
P	Obrazovanje	1.102	15,3
Q	Zdravstvena socijalna zaštita	1.721	12,3
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	1.164	26,9
S	Ostale uslužne djelatnosti	1.212	12,4

Izvor: Privredna komora Tuzlanskog kantona, 2024. godina

1.4. Rizici ostvarenja makroekonomskih projekcija

Rizici po projekcije rasta u srednjoročnom periodu 2025.-2027. godine vrlo su naglašeni i u najvećoj mjeri pod utjecajem su vanjskih faktora, a odnose se uglavnom na globalna geopolitička zbivanja. Kao važne izvore geopolitičkog rizika značajno je navesti rat u Ukrajini, novonastali sukob na Bliskom istoku, te rastuće napetosti na Crvenom moru i Hormuškom zaljevu.

Geopolitičke napetosti mogle bi dovesti do rasta cijena energenata i drugih sirovina. Dalja eskalacija navedenih sukoba utjecala bi na jačanje inflatornih pritisaka, te slabljenje globalnog ekonomskog rasta, a što bi imalo negativan odraz na vanjsku trgovinu, industriju i u konačnici na projekcije ekonomskog rasta u BiH i Federaciji BiH 2025.-2027. godine. Nadalje, nepovoljni vremenski uvjeti dodatni su faktor koji bi mogao potaknuti neočekivani porast cijena hrane. Također, viša i dugotrajnija inflacija u zemljama glavnim trgovinskim partnerima BiH, mogla bi ishoditi višom inflacijom potrošačkih cijena od očekivane. Također, značajno je naglasiti i rizik vezano za uvođenje CBAM regulative. Konkretno za BiH primjena CBAM-a značila bi dodatno oporezivanje robe prilikom izvoza u Europsku uniju. Ukoliko se u BiH ne postigne zadovoljavajući stepen niskougljičnog razvoja i dekarbonizacije, bosanskohercegovački proizvodi na europskom tržištu neće biti cjenovno konkurentni, a negativni efekti vanjskotrgovinske razmjene na projicirani rast zasigurno neće izostati.

Pored toga, značajno je istaći i klimatske razlike. Naime, nepovoljne hidrološke prilike mogle bi se negativno odraziti na ukupnu proizvodnju el. energije te slijedom toga i na fizički obim ukupne industrijske proizvodnje, a time i na projicirani rast. Neophodno je napomenuti i spor intenzitet provođenja ekonomskih reformi u zemlji kao jedan od unutrašnjih rizika. Naime, srednjoročni rizik za projektovani rast mogla bi predstavljati i eventualna kašnjenja u reformskim procesima koji imaju za cilj unapređenje poslovnog okruženja u zemlji.

Migracije stanovništva iz Bosne u Hercegovine, samim tim i iz Federacije BiH dugogodišnji su problem i predstavljaju značajan srednjoročni rizik. Posebno je naglašen trend odlaska mlađe i obrazovanije populacije koji predstavljaju najznačajniji demografski segment. Ukoliko se ne prekine trend odlaska mladih, obrazovanih i kvalifikovanih kadrova iz zemlje, srednjoročno bi to rezultiralo smanjenjem produktivnosti i značajnim usporavanjem rasta.

2. SREDNJOROČNA FISKALNA POLITIKA

Fiskalna politika, usklađena je sa mjerama Reformske agende u 2024. godini i narednom srednjoročnom periodu fokusirana je na podršci makroekonomskom rastu, u cilju povećanja fiskalnog prostora politikama koje promovišu dugoročni rast i suzbijaju sivu ekonomiju. Ključne aktivnosti prvenstveno podrazumijevaju djelovanje u pravcu stvaranja povoljnog i stabilnog poslovnog okruženja, atraktivnog za povećan priliv i domaćih i stranih investicija, kao glavnog generatora prognoziranog srednjoročnog makroekonomskog rasta. Provedbu planiranih aktivnosti i dalje prati nastavak reformi u cilju kreiranja stabilnog poreznog sistema i približavanja istog standardima Evropske unije.

Usvajanjem inicijative za izmjenu zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH od strane Parlamenta Federacije BiH („Zakon o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i

Hercegovine” broj: 17/22), omogućena je ravnopravnija raspodjela javnih prihoda po kantonima, između ostaloga i Tuzlanskog kantona, a čija je puna primjena počela od 01.01. 2023.godine.

3. SREDNJOROČNA POREZNA POLITIKA I PROGNOZA DIREKTNIH I INDIREKTNIH POREZA

Srednjoročne projekcije javnih prihoda u Federaciji BiH prate pozitivna makroekonomska očekivanja u kretanju onih agregata sa kojim su u značajnoj korelaciji. Kod nekih stavki, u cilju očuvanja fiskalne discipline, već unutar osnovnog scenarija uključeni su i procijenjeni efekti pojedinih visokih rizika po ostvarenje makroekonomskih prognoza. Projekcije su usko vezane za pretpostavljenu brzinu oporavka ekonomije u postpandemijskom periodu, ali i sa najnovijim negativnim dešavanjima u Ukrajini, te na Bliskom istoku, koja su se odrazila na cjelokupnu ekonomiju. Obzirom na krajnju nepredvidivost mogućih budućih šokova, posebno kada je riječ o stanju inflacije, moguće su značajne promjene u krajnjem ishodu makroekonomskih pretpostavki, pa tako i projekcija javnih prihoda.

Srednjoročne projekcije prihoda za period 2025.-2027. godina prate pozitivne makroekonomske prognoze za navedeni period, ali istovremeno zadržavajući određeni nivo opreznosti i konzervativnosti u procjenama.

Kada je riječ o projekcijama prihoda od indirektnih poreza, iste su bazirane na srednjoročnom Planu naplate ukupnih prihoda na Jedinstvenom računu, preuzetom od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje (OMA) iz aprila 2024. godine. Na osnovu srednjoročnih kretanja krajnje potrošnje izvršena je procjena učešća Federacije BiH u međuentitetskoj raspodjeli, dok je projekcija raspoloživog dijela ovih prihoda za raspodjelu korisnicima Federacije BiH, po godinama, zasnovana i na planu otplate vanjskog duga u periodu 2025.-2027. godina.

Svaki neplanirani događaj u 2024. godini, koji se u značajnoj mjeri može odraziti na pretpostavljene iznose javnih prihoda, eventualno će dovesti i do vanrednog revidiranja projekcija prihoda.

Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15 i 17/22) je detaljno definisana raspodjela prihoda od indirektnih poreza između Federacije, kantona, jedinica lokalne samouprave i direkcije za ceste.

Projekcije prihoda za Bosnu i Hercegovinu u periodu 2024.-2027. godina dostupne su u Tabeli ispod. Kako bi se osigurala uporedivost projektiranih i naplaćenih prihoda od indirektnih poreza, projekcije prihoda od indirektnih poreza prikazane su na gotovinskoj osnovi u skladu sa izvještajima UIO o naplati po vrstama prihoda.

Osnovni scenari, projekcija prihoda od indirektnih poreza (2025-2027)

Vrsta prihoda (neto)	U mil KM					Projektirana stopa rasta			
	Izvršenje	Projekcija							
	2023	2024	2025	2026	2027	2024	2025	2026	2027
PDV	5.586,6	6.146,9	6.399,9	6.622,6	6.886,6	10,0%	3,6%	4,0%	4,0%
Akcize	1.604,0	1.782,3	1.846,5	1.916,4	1.988,4	11,1%	3,6%	3,8%	3,8%
Carine	506,7	542,3	575,4	623,2	669,9	7,0%	6,1%	8,3%	7,5%
Putarina	677,7	725,9	746,2	768,6	792,4	7,1%	2,8%	3,0%	3,1%
Ostalo	59,5	54,9	54,9	54,9	54,9	7,7%	0,0%	0,0%	0,0%
UKUPNO	8.434,5	9.252,3	9.589,9	9.985,6	10.392,2	9,7%	3,6%	4,1%	4,1%
Namjenski a putarina	-425,5	-453,7	-466,4	-480,4	-495,2	7,1%	2,8%	3,0%	3,1%
SREDSTVA ZA RASPODJELU	8.011,0	8.798,6	9.123,5	9.505,3	9.897,0	9,8%	3,7%	4,2%	4,1%

Izvor: Odjeljenje za makroekonomska analizu BIH, april 2024. godina

U narednim tabelarnim pregledima daju se projekcije indirektnih i direktnih poreza za nivo Tuzlanskog kantona za period 2025.-2027. godina dostavljenih od strane Federalnog ministarstva finansija.

Projekcije prihoda sa Jedinственог računa trezora za nivo Tuzlanskog kantona u narednom trogodišnjem periodu su sljedeće:

Projekcije prihoda sa Jedinственог računa za Tuzlanski kanton

Indirektni porezi (KM)	Projekcija 2025	Projekcija 2026	Projekcija 2027
Tuzlanski kanton ukupno (I+II+III)	485.635.210	526.638.797	561.700.086
I Kanton	396.947.154	430.462.552	459.120.850
II Gradovi/općineTK ukupno	69.834.345	75.730.661	80.772.475
III JU Direkcija regionalnih cesta Tuzlanskog kantona	18.853.711	20.445.584	21.806.761

Izvor: Sektor za poreznu politiku i javne prihode Federalnog ministarstva finansija

Raspodjela prihoda od indirektnih poreza sa Jedinственог računa za 2025. godinu za nivo Tuzlanskog kantona očekuje se u iznosu od 485.635.210,00 KM, od čega se na Kanton odnosi

iznos od 396.947.154,00 KM, za gradove/općine iznos od 69.834.345,00 KM i JU Direkciju regionalnih cesta Tuzlanskog kantona iznos od 18.853.711,00 KM.

Projekcije prihoda od poreza na dohodak, uključujući zaostale obaveze po osnovu poreza na plaće, za nivo kantona su slijedeće:

Projekcije prihoda od poreza na dohodak

Porez na dohodak (KM)	Projekcija 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Tuzlanski kanton ukupno (I+II)	133.908.815	145.834.161	159.058.344
I Kanton	81.244.427	88.479.708	96.503.013
II Gradovi/općineTK ukupno	52.664.386	57.354.450	62.555.328

Izvor: Sektor za poreznu politiku i javne prihode Federalnog ministarstva finansija

3.1 Prihodi od indirektnih poreza sa Jedinštenog računa

Raspodjela prihoda od indirektnih poreza sa Jedinštenog računa za gradove/općine Tuzlanskog kantona očekuje se u sljedećim iznosima za period 2025.-2027. godina:

Pojekcije prihoda sa Jedinštenog računa za gradove/općine TK u KM

Gradovi/OpćineTK	Projekcija2025.	Projekcija2026.	Projekcija2027.
BANOVIĆI	3.314.842,00	3.594.724,00	3.834.044,00
GRAČANICA	6.486.029,00	7.033.663,00	7.501.933,00
GRADAČAC	6.374.696,00	6.912.930,00	7.373.162,00
KALESIJA	5.387.067,00	5.841.913,00	6.230.841,00
KLADANJ	2.000.398,00	2.169.297,00	2.313.719,00
ČELIĆ	1.637.668,00	1.775.941,00	1.894.176,00
LUKAVAC	6.758.973,00	7.329.653,00	7.817.629,00
SREBRENİK	6.629.684,00	7.189.447,00	7.668.089,00
TUZLA	17.367.904,00	18.834.326,00	20.088.233,00
ŽIVINICE	9.499.195,00	10.301.239,00	10.987.050,00
DOBOJISTOK	1.612.529,00	1.748.679,00	1.865.099,00
SAPNA	1.684.356,00	1.826.571,00	1.948.176,00
TEOČAK	1.081.005,00	1.172.277,00	1.250.322,00
UKUPNO	69.834.346,00	75.730.660,00	80.772.473,00

Izvor: Sektor za poreznu politiku i javne prihode Federalnog ministarstva finansija

3.2. Prihodi od poreza na dohodak

Prihodi od poreza na dohodak na nivou gradova/općina TK za period 2025.-2027. godina projiciraju se kako slijedi:

Projekcije poreza na dohodak za općine TK u KM

Gradovi/općineTK	Projekcije 2025.	Projekcije 2026.	Projekcije 2027.
BANOVIĆI	2.612.813,00	2.845.499,00	3.103.528,00
GRAČANICA	4.843.284,00	5.274.606,00	5.752.905,00
GRADAČAC	3.596.294,00	3.916.565,00	4.271.718,00
KALESIJA	2.212.385,00	2.409.411,00	2.627.895,00
KLADANJ	1.660.359,00	1.808.223,00	1.972.192,00
ČELIĆ	863.970,00	940.911,00	1.026.232,00
LUKAVAC	5.604.247,00	6.103.337,00	6.656.785,00
SREBRENİK	3.012.250,00	3.280.508,00	3.577.983,00
TUZLA	19.629.096,00	21.377.179,00	23.315.653,00
ŽIVINICE	5.318.179,00	5.791.793,00	6.316.990,00
DOBOJISTOK	1.944.027,00	2.117.154,00	2.309.137,00
SAPNA	746.881,00	813.395,00	887.153,00
TEOČAK	620.601,00	675.869,00	737.157,00
UKUPNO	52.664.386,00	57.354.450,00	62.555.328,00

3.3. Prihodi Direkcije regionalnih cesta Tuzlanskog kantona

Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 54/20, 55/20, 63/20, 88/20, 28/21, 56/21, 83/21, 1/22 i 34/22, 57/22, 76/22, 93/22, 94/22, 10/23, 37/23, 81/23, 23/24 i 36/24), definisano je da od ukupno doznačenog iznosa prihoda od indirektnih poreza iz raspodjele sa Jedinственog računa koji pripadaju nadležnim kantonalnim organima za ceste, kantonalni organi za ceste usmjeravaju 42% sredstava na račun općinskih organa, što čini 25% ukupno doznačenih sredstava.

Također, definisano je da od ukupno doznačenog iznosa prihoda od putarine u iznosu od 0,25 KM po jednom litru, za izgradnju autocesta i drugih cesta koji pripadaju nadležnim kantonalnim organima za ceste, kantonalni organi za ceste usmjeravaju 42% sredstava na račun općinskih organa, što čini 25% ukupno doznačenih sredstava.

Raspodjela prihoda od indirektnih poreza iz raspodjele sa Jedinственog računa i prihoda od namjenske putarine za finansiranje autocesta i cesta projicirane od Direkcije regionalnih cesta Tuzlanskog kantona za Grad Srebrenik za period 2025.-2027. godina date su u sljedećem tabelarnom pregledu:

Projekcije prihoda od Direkcije regionalni cesta TK za Grad Srebrenik u KM

VRSTA PRIHODA	Projekcije		
	2025.	2026.	2027.
Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju Direkciji cesta (kod 717131)	695.249	753.951	804.146
Prihodi od indirektnih poreza na ime finan. autocesta i cesta u Federaciji (kod 717114)	207.019	213.233	219.802
UKUPNO:	902.268	967.184	1.023.948

Projekcije prihoda Direkcije regionalnih cesta Tuzlanskog kantona, date su u sljedećem tabelarnom pregledu:

Projekcije prihoda

Prihodi	Projekcije		
	2025.	2026.	2027.
Prihodi od indirektnih poreza iz raspodjele sa Jedinственog računa	18.853.711	20.445.584	21.806.761
Prihodi od namjenske putarine za finansiranje autocesta i cesta	5.613.921	5.782.435	5.960.578
UKUPNO:	24.467.631	26.228.019	27.767.339

Izvor: Sektor za poreznu politiku i javne prihode Federalnog ministarstva finansija

4. PRIHODI I PRIMICI BUDŽETA GRADA SREBRENİK

Služba za finansije i inspekcijski nadzor Grada Srebrenik projekciju prihoda i primitaka u DOB- u Grada Srebrenik za period 2025.-2027. godina uradila je na bazi ostvarenih prihoda u 2023. godini, planiranih prihoda za 2024. godinu, Revidiranih projekcija prihoda od indirektnih i direktnih poreza gradova/općina Tuzlanskog kantona za period 2025.-2027. godina koje su dostavljene od strane Ministarstva finansija TK i Revidiranih projekcija prihoda od indirektnih poreza koje su dostavljene od strane JU „Direkcija regionalnih cesta TK“ za period 2025.-2027. godina.

Očekivani nivo ukupnih poreznih i neporeznih prihoda, namjenskih sredstava, grantova, donacija i primitaka koji su na raspolaganju za finansiranje funkcija Budžeta Grada Srebrenik iznosi 23.291.809,00 KM u 2025. godini. Projicirani nivo prihoda u 2026. godini iznosi 22.732.359,00 KM a u 2027. godini 22.491.089,00 KM.

U sljedećoj tabeli navedeni su prihodi i primici izvršeni u 2023. godini, planirani budžetom za 2024. godinu i projekcije prihoda i primitaka za period 2025.-2027. godina.

Prihodi, primici i finansiranje budžeta Grada Srebrenik u KM

Naziv prihoda	Izvršenje 2023	Budžet za 2024	Projekcije		
			2025	2026	2027
UKUPNO PRIHODI, PRIMICI I FINANSIRANJE (I+II)	13.776.714,41	26.908.280,00	23.291.809,00	22.732.359,00	22.491.089,00
I - UKUPNO PRIHODI BUDŽETA (A+B)	12.417.580,05	14.002.295,00	14.403.134,00	15.392.955,00	16.192.472,00
A. Porezni prihodi	10.004.363,43	10.606.316,00	11.094.034,00	11.954.855,00	12.731.572,00
Porez na dobit pojedinca	27.192,99	28.600,00	29.800,00	30.300,00	30.800,00
Porezi na plaće	2.462,70	1.500,00	1.700,00	1.800,00	1.900,00
Porez na imovinu	1.169.534,23	1.388.800,00	1.420.000,00	1.452.000,00	1.452.000,00
Porez na prodaju dobara i usluga, ukupni promet ili dodanu vrijed.	266,63	200,00	300,00	400,00	400,00
Ostali porezi na promet proizvoda i usl.	0,00	60,00	100,00	200,00	200,00
Porez na dohodak	2.571.676,61	2.686.870,00	3.012.250,00	3.280.508,00	3.577.983,00
Prihodi od indirektnih poreza	6.233.124,73	6.500.086,00	6.629.684,00	7.189.447,00	7.668.089,00
Ostali porezi	105,54	200,00	200,00	200,00	200,00
B. Neporezni prihodi	2.413.216,62	3.395.979,00	3.309.100,00	3.438.100,00	3.460.900,00
Prihodi od nefin. javnih pred. i finans. javnih inst.	321.141,09	429.079,00	435.000,00	447.500,00	448.000,00
Ostali prihodi od imov.	858,87	1.500,00	1.500,00	1.700,00	1.700,00
Administrativne takse	244.551,70	290.000,00	300.000,00	311.000,00	332.000,00
Sudske takse	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Komunalne nakn. i takse	565.825,76	725.000,00	730.000,00	785.000,00	785.000,00
Ostale budžetske naknade i takse	389.452,69	711.500,00	718.000,00	746.000,00	746.000,00
Naknade i takse po Federalnim zakonima i drugim propisima	873.382,64	1.159.800,00	1.044.500,00	1.065.000,00	1.066.000,00
Neplanirane uplate-priho	3.371,77	34.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00
Novčane kazne	14.632,10	45.100,00	45.100,00	46.900,00	47.200,00
II - TEKUĆI I KAPITALNI TRANSFERI I DONACIJE, KAPITALNI PRIMICI	1.359.134,36	12.905.985,00	8.888.675,00	7.339.404,00	6.298.617,00
Tekući transferi i don.	695.848,59	2.500.064,00	558.000,00	559.000,00	560.000,00
Primljeni tekući transferi od međunarodnih organ.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Primljeni tekući	695.848,59	2.500.064,00	558.000,00	559.000,00	560.000,00

transferi od ostalih nivoa vlasti					
Kapitalni transferi	631.449,37	8.850.000,00	7.410.675,00	5.950.404,00	5.272.696,00
Kapitalni transferi od od ostalih nivoa vlasti	631.449,37	8.850.000,00	7.410.675,00	5.950.404,00	5.272.696,00
Kapitalni primici	31.836,40	1.555.921,00	920.000,00	830.000,00	465.921,00
Primici od prodaje stalnih sredstava	11.850,50	300.000,00	300.000,00	310.000,00	310.000,00
Primljene otplate od pozajmlj. pojed. i nepr. or	19.985,90	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00
Primici od domaćeg zaduživanja	0,00	1.235.921,00	600.000,00	500.000,00	135.921,00

Prihodi od indirektnih poreza

U Budžet Grada Srebrenik uplaćuju se prihodi od indirektnih poreza i to: dio poreza na dodanu vrijednost (PDV), dio poreza koji pripadaju Direkciji cesta i dio poreza za finansiranje autocesta u FBiH, a prema zakonom određenim kriterijima.

U plan ukupnih budžetskih prihoda najvećim dijelom ulaze prihodi po osnovu indirektnih poreza.

Prihodi od indirektnih poreza u Gradu Srebrenik projicirani su u skladu sa Revidiranim projekcijama prihoda od indirektnih poreza gradova/općina Tuzlanskog kantona za period 2025.-2027. godina, i Revidiranim projekcijama prihoda od indirektnih poreza JU „Direkcije regionalnih cesta TK“ za period 2025.-2027. godina.

Porez na dohodak

Prihodi od poreza na dohodak projicirani su u skladu Revidiranim projekcijama prihoda od direktnih poreza gradova/općina Tuzlanskog kantona za period 2025.-2027. godina.

Porez na imovinu

Porez na imovinu obuhvata: porez na imovinu od fizičkih i pravnih lica, porez na imovinu za motorna vozila, porez na nasljeđe i darove, porez na promet nepokretnosti fizičkih i pravnih lica koji se naplaćuju i raspoređuju između budžeta kantona i općina prema kantonalnim propisima.

Neporezni prihodi

Neporezni prihodi uključuju:

- naknade i takse,
- novčane kazne,
- posebne naknade,
- ostali neporezni prihodi (uključujući vlastite prihode budžetskih korisnika)
- naknade po osnovu dodjele i korištenja građevinskog zemljišta, građenja (prihode od rente i uređenja zemljišta).

4.1 Rizici po projekcije prihoda

Obzirom da su rizici po projekcije najvećim dijelom vezani za vanjske faktore (situaciji vezanoj za rat i energetska krizu), neizvjesnost povezana sa projekcijama na visokoj je razini. Razvoj događaja na ukrajinskom ratištu i rješavanje globalnih energetska problema predstavljaju glavne rizike po načinjene projekcije.

S duge strane, na ostvarenje projekcija utjecat će i unutrašnji faktori vezani za kompleksnu administrativnu organizaciju Federacije BiH, složen sistem donošenja odluka, spor tempo provođenja reformskih mjera i sl. Eventualna kašnjenja u provođenju strukturnih reformi mogla bi se negativno odraziti na privredni rast. Također, rizik koji se odnosi na migraciju stanovništva pogotovo aktivnog radnog stanovništva iz Federacije BiH u konačnici bi mogao imati negativan odraz na produktivnost te rezultirati sporijim rastom BDP – a od projektovanog.

Kao rizik po projekcije značajno je navesti i stabilnost u proizvodnji električne energije koju znatnoj mjeri ovisi o hidrološkim prilikama. Naime, nepovoljne hidrološke prilike mogle bi se loše odraziti na ukupnu proizvodnju električne energije, a samim tim i na fizički obim industrijske proizvodnje, a što bi opet imalo negativan odraz na ostale komponente BDP – a.

Izvršenje raspoloživih prihoda po osnovu indirektnih poreza za budžetske korisnike u Federaciji BiH direktno će ovisiti i o visini otplate vanjskog duga, s obzirom da se ukupan iznos prihoda s Jedinstvenog računa, koji pripada Federaciji BiH, u skladu s članom 21. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja („Službeni novine BiH“, broj: 44/03) umanjuje za iznos sredstava potrebnih za servisiranje inozemnog duga Federacije BiH.

Posebnu pažnju treba posvetiti politici javnih investicija uz korištenje dostupnih sredstava međunarodnih finansijskih institucija kao polugu za rast u srednjem periodu.

Nepredviđene promjene poreznih politika koje se prvenstveno odnose na odsustvo stabilnih koeficijenata raspodjele indirektnih poreza.

Promjena nivoa zaduženosti od planiranog i nepredviđene promjene istih bitno mogu uticati na nepovoljnu realizaciju predviđenih projekcija.

Glavni rizici za promjene u kretanju platnog bilansa Bosne i Hercegovine za povećanje odnosno smanjenje deficita tekućeg računa nalaze se u vanjskotrgovinskom deficitu, tj. u promjenama stopa izvoza i uvoza roba, kao i promjenama cijena na svjetskom tržištu.

Povoljno poslovno okruženje i stopa zaposlenosti dijaspore Bosne i Hercegovine mogla bi dovesti do porasta stope tekućih transfera, a samim time i do povećanja raspoloživog dohotka.

Kod finansiranja deficita tekućeg računa, najveći rizici se nalaze u smanjenju sredstava strane aktive Bosne i Hercegovine u inostranstvu, nedovoljnim prilivom direktnim stranim investicijama, otežanim pristupom trgovinskim kreditima kao i nemogućnost zaduživanja na međunarodnom finansijskom tržištu.

Izvršenje raspoloživih prihoda po osnovu indirektnih poreza za budžetske korisnike u Federaciji BiH direktno će ovisiti i o visini otplate vanjskog duga, s obzirom da se ukupan iznos prihoda s Jedinственог računa, koji pripada Federaciji BiH, u skladu s članom 21. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja („Službene novine BiH“, broj 44/03) umanjuje za iznos sredstava potrebnih za servisiranje inozemnog duga Federacije BiH.

Također, naplata prihoda od indirektnih poreza ovisit će i od kvalitetne koordinacije svih korisnika, institucija Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta, s jedne strane i svih korisnika prihoda od indirektnih poreza unutar Federacije BiH, s druge strane, a s naglaskom na nastavak prilagođavanja koeficijenata za raspodjelu ovih prihoda korisnicima.

5. STRUKTURA POTROŠNJE U JAVNOM SEKTORU

U skladu sa planiranim okvirom raspoloživih sredstava i prihvaćenom politikom javnih rashoda, u ovom poglavlju data je struktura budžetske potrošnje za naredni trogodišnji period po glavnim ekonomskim stavkama. S tim u vezi, prikazane su pojedine kategorije troškova, uključujući plaće i naknade, materijalne troškove, transfere i kapitalnu potrošnju unutar budžeta Grada Srebrenik.

5.1 Rashodi i izdaci budžeta Grada Srebrenik

Rashodi i izdaci Budžeta Grada Srebrenik za 2025. godinu projiciraju se u iznosu od 22.791.809,00 KM, za 2026. godinu u iznosu od 22.232.359,00 KM i 2027. godini u iznosu od 21.991.089,00 KM.

U ukupnim rashodima i izdacima Grada Srebrenik u periodu 2025.-2027. godina prikazano je planirano pokriće akumuliranog deficita iskazanog u budžetu Grada Srebrenik u 2020. godini u skladu sa Odlukom o pokriću akumuliranog deficita iskazanog u budžetu Grada Srebrenik u 2020. godini („Službeni glasnik Grada Srebrenik“, broj: 4/21).

U slijedećoj tabeli daju se rashodi i izdaci iz budžetskih sredstava po ekonomskim kategorijama za period 2025.-2027. godina sa odvojenim podacima za plaće, materijalne troškove, tekuće i kapitalne transfere, kapitalne izdatke i pokriće akumuliranog deficita iskazanog u budžetu Grada Srebrenik u 2020. godini.

Tabela 4.1.-Rashodi, izdaci i finansiranje u budžetu Grada Srebrenik za period 2025.-2027.g.

Ekon. kod	VRSTA RASHODA	Plan 2024.	Projekcija 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
	I - RASHODI I IZDACI (II+III)	26.408.280,00	22.791.809,00	22.232.359,00	21.991.089,00
	II - UKUPNO (A+B)	26.288.280,00	22.665.809,00	22.106.359,00	21.865.089,00
610000	A. TEKUĆI IZDACI	16.137.480,00	14.350.670,00	14.470.220,00	14.516.750,00
611000	PLATE I NAKNADE TROŠ.	5.278.600,00	5.474.240,00	5.495.840,00	5.514.240,00

	ZAPOSLENIH				
611100	Bruto plate i naknade	4.538.400,00	4.710.820,00	4.726.920,00	4.740.420,00
611200	Naknade troškova zaposlenih	740.200,00	763.420,00	768.920,00	773.820,00
612000	DOPRINOSI POSLODAVCA	498.600,00	508.930,00	510.630,00	512.030,00
612100	Doprinosi poslodavca	498.600,00	508.930,00	510.630,00	512.030,00
613000	IZDACI ZA MATERIJAL, SITAN INVEN. I USLUGE	4.133.900,00	4.196.420,00	4.240.670,00	4.355.500,00
614000	TEKUĆI TRANSFERI I DRUGI TEKUĆI RASHODI	5.574.280,00	3.583.980,00	3.730.980,00	3.645.980,00
615000	KAPITALNI TRANSFERI	568.500,00	503.500,00	408.500,00	408.500,00
616000	IZDACI ZA KAMATE I OSTALE NAKNADE	83.600,00	83.600,00	83.600,00	80.500,00
820000	B. KAPITALNI IZDACI	10.150.800,00	8.315.139,00	7.636.139,00	7.348.339,00
821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SRED.	9.363.000,00	7.527.339,00	6.848.339,00	6.615.339,00
822000	SREDSTVA ZA POZAJMLJIVANJE	0,00	0,00	0,00	0,00
823000	OTPLATE DUGOVA - FINANSIRANJE	787.800,00	787.800,00	787.800,00	733.000,00
600000	III-TEKUĆA REZERVA	120.000,00	126.000,00	126.000,00	126.000,00
	IV-POKRIĆE AKUMUL. DEFICITA IZ 2020.GOD.	500.000,00	500.000,00	437.879,00	0,00
	UKUPNO (I+IV)	26.908.280,00	23.291.809,00	22.670.238,00	21.991.089,00

6. OTPLATA KREDITA

U periodu 2025.-2027. godine obaveze Grada Srebrenik prema kreditima- garancijama-otplatom planovima (glavnica i kamata) su:

- Federalnom ministarstvu finansija Sarajevo-po kreditu Saudijskog fonda za razvoj broj: 4/560-Projekat izgradnje zgrade za općinske organe u Srebreniku,
- "INTESA SANPAOLO BANKA" d.d. Sarajevo po Ugovoru o dugoročnom kreditu za realizaciju infrastrukturnih projekata u Gradu Srebrenik po Odluci o kreditnom zaduženju Grada Srebrenik za finansiranje izrade projektno-tehničke dokumentacije i realizacije projekta vodosnabdijevanja u naseljima koja gravitiraju mjesnom području Tinja i Podorašje, te izrade projektno-tehničke dokumentacije i realizacije projekta rekonstrukcije i izgradnje dodatnog rezervoara i filterskog postojenja vodovoda Duboki Potok, a ostatak sredstava za finansiranje projekta vodosnabdijevanja ostalih ugroženih područja Grada Srebrenik, broj: 01-72/20 od 03.02.2020. godine,
- Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo, po Ugovoru o finansijskom lizingu broj: 20240/20 za nabavku navalnog vatrogasnog vozila za gašenje vodom i pjenom po Odluci o odobravanju kreditnog (lizing) zaduženja Grada Srebrenik za nabavku novog navalnog vatrogasnog vozila, broj: 01-422/19 od 12.07.2019. godine.

- Gradsko vijeće Grada Srebrenik donijelo je Odluku o odobravanju izdavanja garancije JU Centar za kulturu i informisanje Srebrenik na kreditno zaduženje u iznosu od 100.000,00 KM na period od 36 mjeseci, a sredstva će se utrošiti za renoviranje kino sale u ovoj ustanovi, broj: 01-307/22 od 16.06.2022. godine.

7. BUDŽETSKI PRIORITETI ZA PERIOD 2025.-2027. GODINA

Gradonačelnik Grada Srebrenik donio je Odluku o izradi Strategije razvoja Grada Srebrenik 2021-2027. godina („Službeni glasnik Grada Srebrenik“, broj: 2/21) kojom se pokreće proces izrade Strategije razvoja Grada Srebrenik 2021-2027. godina.

Strategija razvoja Grada Srebrenik je integrirani, multisektorski strateški dokument Grada Srebrenik koji definiše javne politike, usmjerava razvoj grada Srebrenik kao jedinice lokalne samouprave i planiranim strateškim ciljevima i prioritetima predstavlja putokaz za sveukupni društveni razvoj.

Strategijom razvoja Grada Srebrenik 2021-2027. godina utvrđuju se ciljevi i prioriteti razvoja Grada Srebrenik, način njihovog ostvarivanja, finansijski i intitucionalni okvir za implementaciju, monitoring, evaulaciju i izvještavanje.

Prijedlozi prioriteta potrošnje i početnih gornjih granica rashoda za period 2025.- 2027. godine sadržani u ovom dokumentu utvrđeni su na osnovu sljedećih elemenata:

- fiskalne politike Grada Srebrenik i okvira raspoloživih sredstava,
- Revidirane strategije razvoja općine Srebrenik,
- dostavljenih finansijskih zahtjeva budžetskih korisnika i
- utvrđenim prioritetima Grada Srebrenik.

U skladu sa članom 18. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Sl. novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22) nakon usvajanja od strane Gradonačelnika, ovaj dokument bit će objavljen na web stranici Grada Srebrenik i dostavljen Gradskom vijeću Grada Srebrenik kao informacija uz nacrt budžeta za 2025. godinu.

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
GRAD SREBRENİK**

GRADONAČELNIK

Adnan Bjelić

**Broj: 07-659/24
Srebrenik: 24.06.2024. godine**